

ОДОБРИЛ: /П/

СТЕФКО БУРДЖИЕВ

Областен управител на област Русе

ПРОТОКОЛ 24.01.2017 г.

от работна среща на Секторната комисия в областта на образованието и пазара на труда

На 24.01.2017 г. (вторник) от 13.00 часа в Зала 1 на Областна администрация Русе се проведе работна среща на Секторната комисия в областта на образованието и пазара на труда.

Г-н Станимир Станчев, заместник областен управител на област Русе и председател на Комисията благодари на участниците, че са се озовали на работната среща, която е по инициатива на областния управител след запитвания към него от представителите на двата новоучредени клъстера – клъстер „Русе плюс“ и клъстер „Русе Дунав“. Той отбеляза: „Нека вие да си кажете своите предложения и препоръки и да се получи един добър диалог. Това е основната идея. Комисията ще заседава през месец февруари. Днешната работна среща ще премине по неформален ред. Няма предварителен дневен ред. Когато има такъв интерес, очакванията са представителите на бизнеса да са си набелязали основните акценти които искат да дискутират. Да започнем с техните виждания? Затова как те виждат по добре нашата област и регион“. Г-н Станчев представи участниците от регионалното управление на образованието, г-н Райнов и директорите на професионалните гимназии.

Г-н Райнов взе думата първи за проблемите пред професионалното образование, които според него са от години и все повече се задълбочават. Не за първи път се говори за този проблем. Основния проблем в професионалното образование е третия играч в тази сложна ситуация, това е семейството с неговите деца. Те не желаят да учат в професионални гимназии и паралелките се закриват и после се закриват и училища.

Този проблем до сега не сме успели да го преодолеем с колегите директори на училища. Трябва да се върви в тази насока защото всички усилия са безпредметни и прехвърлянето на топката от бизнеса на образование и обратно няма никакъв смисъл. Трябва да се убеждават младите хора да учат професии. Въпроса му е как да убедим тези деца да учат в професионални училища?

В последните две години има все повече заявки за така нареченото (Дуално обучение), но за съжаление те все още са твърде малко. Бизнесът трябва да е ангажиран в обучението на тези ученици.

Г-н Станчев смята, че това е наистина един проблем, който дискутират, именно това са обществените нагласи на обществото. Вторият проблем за г-н Станчев, е че за бизнеса няма подготвени кадри.

Искат да подобрят образоването, да има по добре подготвени кадри след средно образование. Младежите да влизат все повече в професионални училища, да има по добра квалификация и подготовка. А младежите, които са прекъснали, но работят, също могат да продължат да учат в задочна форма. Гимназиите предлагат такава задочна форма на обучение. Българското училище съществува заради приема в дневна форма на ученици. Основната цел на училищата е да се придобие първо основно образование и после средно образование гимназиална степен . Целта е да се обхванат българските младежи, които подлежат на задължителна степен.

Родителите не желаят децата им да изучават тези специалности. След като държавата плаща образованието, тя ще подготви специалностите, по който трябва да се обучават гражданите съгласно националната стратегическа рамка. След като се знае в

една държава какви икономически дейности ще се развиват трябва да се осигури покриването на тези дейности с работна ръка.

Образованието и квалификацията са две различни неща. Образованието е което подготвя базата на квалифицирането. Никое средно и висше образование не може да подготви квалифицирани работници за която да е фирма, защото знанията които придобиват в средното или във висшето се допълват с умения и с нови знания и практика. Да не се прехвърля топката от работодателите на образованието, а всеки да намери своя интерес. Реформите в образованието са много грешни и фатални в продължение на 20 години. Единствената полезна реформа в образованието е изучаването на чужди езици. Тази грешна линия всичко да става гимназии е недопустима. Не може тези техникуми, които на времето даваха професионални знания и умения на хората да се закрият и да се открият какви ли не специалности.

Г-н. Марко Иванов – Управител на малка машиностроителна фирма заяви, че малките фирми, в най голяма степен чувстват тежестта и негативите от липсата на пазар на кадри в областта на машиностроенето. Тези специалисти започват да се чувстват като незаменими, което води до сериозни затруднения в управлението на фирмите. Г-н. Иванов зададе въпрос към представител на Техникума по машиностроене: Как виждат те възможността за осигуряване на нужните кадри за машиностроенето?

Г-н Станчев зададе въпроса за земеделието какво представляваше през 90 години и какво представлява сега? Той отбеляза, че доста от процесите „работните“ са вече механизирани, че стопанството се промени и че не иска да казва кой сектор е добър и кой е лош. Хората които имат претенции, че сме прочели два реда трябва да гледаме бъдещето и да очакваме, че новите професионалисти ще бъдат по добри и по умни. С многото проблеми които ги има в образованието не трябва да се сочи пръст виновникът е едни си кой. Тук ще коментирам, че не нашите професионални гимназии не осигуряват добри кадри, защото има няколко факти – няколко професионални гимназии са получили престижни награди.

Проф. д.т.н. Красимир Ениманев, представител на Русенска стопанска камара предложи алтернатива за подготвяне на кадри, като се искат съответните разрешения от правителствено ниво да образуват кадри на територията на професионалните гимназии, за кратък период от време или във съвместни действие с тях. Тоест на местата на производствените площадки и на местата на предприятията да се заведат преподаватели за да пренесат практически решения и обучения на място в предприятията. Той е на мнение, че образователната система и промишлеността са се разминали във времето. Технологиите и машините, които навлизат, липсват в образователната система. Не са готови преподавателите да произвеждат кадри на съвременен ниво, защото базата не отговаря на изискванията. Младите нямат подготовка за трудова дейност, тоест психологията им не е на работник. Поради факта че заплащането на труда в България е ниско, младите хора предпочитат да продават своя труд на вън.

Г-н. Райнов каза, че за да се привлекат млади хора, като работници в индустрията, трябва да се увеличат минималните възнаграждения. В противен случай младите бягат на вън. Интересът – възнаграждение е водещ фактор за избора на младите българи, към коя част на индустрията да се насочат. Също така в помощ на проблема би било изграждането на центрове за професионална реализация.

Г-н. Станчев добави, че докато възнагражденията ни не са доближени до съседните ни държави, няма да задържим младите хора, независимо от това какво са завършили. На територията на област Русе, процентно професионалната мрежа извършва седемдесет процентен прием от всички завършили ученици, трийсет процентен прием се извършва от профилираните ни гимназии. Тоест приоритетът е както брой училища, така и като брой паралелки и места. Има трета страна в проблема и това са родителите, които трябва да са заинтересовани.

Г-н Ганев взе думата и изрази мнение, че след като държавата плаща образованието, тя ще подготви специалностите които трябва да се изучават, съгласно националната стратегическа рамка. След като се знае в определен регион, какви видове

икономически дейности ще се развиват, тя трябва да осигури покриването на тия дейности с работна ръка. Трябва да се постави граница в приема на икономическите дейности, в хуманитарните дейности. Има два съществени момента, това са образованието и квалификацията. Образованието е базата, над която се надстройва квалификацията. Никое средно и висше образование не може да подготви квалифицирани работници, за която и да е фирма, защото това е невъзможно практически. Знанието което придобива всеки, дали в средното или висше образование, по нататък се допълва с умения и нови знания, например: да познава инструкциите за поддръжка на машини и съоръжения, да познава изисквания по техническа безопасност, да познава противопожарни норми, да познава изисквания за екологична работа и норми. Всички тези неща в комплект със знанията които е получил теоретично формират вече квалификацията. Държавата играе основна роля в даването на задание, на базата на което да се създадат условия образованието да бъде насочено по категории икономически дейности, които да се изпълняват в съответните предприятия.

Анета Христова, Директор на ПГПТ, коментира че в една Германия децата които имат 5 и 6 отиват в едни от най-елитните училища и езикови гимназии. Тези деца още от 4 клас излизат с препоръки от началните училища. А тези които са с 3, 4 и 5 ги разпределят в реални гимназии и професионални училища. Тези деца още от 4 клас излизат с препоръки от началните училища. И ги насочват към съответните гимназии. Една Германия е осигурила добра работна ръка, защото от малки ги насочват към определена професионална гимназия и към определена област на професия, към която те имат наклонност. Има неравномерно разпределение на учениците по професионални гимназии и общо образователните училища. Може да се вземе за пример училищата в Германия например. Всяко дете излиза с препоръка от началното училище, въз основа на което те се разпределят в професионалните училища. Германия е успяла да си осигури най добрата работна ръка, благодарение на това че прави задълбочено професионално ориентиране на децата още от първи до четвърти клас.

Един голям шанс е Дуалната форма на обучение. Това е спасението за професионалните гимназии. Директорите на професионалните училища трябва да работят по отделно със съответната фирма. Служители от предприятия могат да идват да водят комбинирани уроци в училищата. Друг основен проблем е че психиката на учениците и на техните родители е че не могат да станат работници.

Георги Иванов, представител на нов речен клъстер „Дунав“ потвърди, че образоването в Германия е по-добро и че децата от началното училище не са така натоварени както в нашите училища, но именно целта там на образователната система е да се определят наклонностите на всяко едно дете. И родителите там са наясно, че тяхното дете вече има някакви наклонности, това при нас го няма. Но не всички деца са еднакви и имат възможност да изпълнят желанията на родителите и това е голяма грешка на образователната система. Ние не можем да се сравняваме с тях. Децата в Германия, от първи до четвърти клас, не са така натоварени, като в нашите училища. Но целта на образователната система там е именно да се определят наклонностите на всяко едно дете и след завършването на четвърти клас, родителите са наясно с наклонностите на своите деца. Например, учениците които излизат от професионалната гимназия по корабоводене не са достатъчно квалифицирани. Квалификацията се добива с опита. Проблемът е, че професионалната гимназия няма база за провеждане на качествени практики. Нужна е сериозна инвестиция за закупуването на тренажор за подготовка на корабоводители за речното корабоводене. Учениците които учат в професионална гимназия по корабоводене не бих казал че не са подготвени добре, да но те не са достатъчно квалифицирани. Кадрите от речното корабоплаване се добиват с опит. Идеята е да се създаде в страната един образователен център за квалифицирани кадри, които кадри са се осъзнали вече дори и на по-зряла възраст, но са решили да се реализират в тази професия.

Г-н Донев, Директор на Селскостопанска гимназия Две могили предложи преференциите да се дават на работодатели, които обучават ученици, които дават

възможност за практики и стажуване на учащи по съответните специалности. В училищните настоятелства трябва да участват земеделски кооперации. Връзката с родителите е изключително важна за изграждането на интересите на детето към труда като цяло.

Божидар Борисов, Кмет на община Две могили, даде пример с арабския свят – Ирак. Когато държавата започва своето възстановяване след войната тя решава че трябва да започне от възстановяването на училищата. Хората там са разбрали че трябва да се започне от образованието, а всичко останало остава на заден план.

Самата система на финансиране на училищата в България не е правилна. Финансирането в момента на училищата е на база брой ученици, а трябва да е на база качество на образованието.

Милена Денчева, мениджър човешки ресурси в БУЛМАРКЕТ, сподели че има недостиг на пристанищни работници, кранисти, локомотивни машинисти. В пристанището на БУЛМАРКЕТ процентът на работещите пенсионери е твърде голям, който факт, в даден момент ще доведе до оголване на работни места и недостиг на работна ръка.

Поради изчерпване на темата, заседанието на работната група приключи и премина в свободни разговори между участниците.